

Sygn. akt I C 1209/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Korol
Protokolant:	Małgorzata Gromotowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko C. P. a.s w P. Republika Czeska prowadzącej działalność w Polsce poprzez (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego C. P. a.s w P. Republika Czeska prowadzącej działalność w Polsce poprzez (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce na rzecz powódki A. B. kwotę (...) (pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemset czterdzieści pięć) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Białymstoku kwotę 819,21 złotych tytułem kosztów sądowych.

IV. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4048,40 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20.07.2015r. A. B. wniosła o zasądzenie od Ć. (...) S.A. w P. kwoty 78.155,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 1.845,00 zł tytułem odszkodowania, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17.02.2015r. do dnia zapłaty. Powyższe roszczenia wywodziła w związku z wypadkiem drogowym z dnia 1.10.2014r., w którym doznała obrażeń ciała. Nadto wniosła o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu.

Pozwany nie kwestionując swojej odpowiedzialności co do zasady wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Wskazał, iż na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz powódki kwotę 3.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. Nadto powódka otrzymała kwotę 15.000,00 zł od sprawcy wypadku na mocy wyroku karnego. Pozwany kwestionował też zasadność żądania odszkodowania.

Sąd ustalił, co następuje:

W sprawie bezspornym było, iż w dniu 1.10.2014r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w trakcie którego powódka doznała obrażeń ciała. Bezspornym była także okoliczność, iż odpowiedzialność pozwanego wynikała z zawarcia umowy ubezpieczenia ze sprawcą szkody, którym był J. L..

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku Wydział III Karny z dnia 1.04.2015r. postępowanie karne zostało wobec J. L. warunkowo umorzone. Jednocześnie Sąd nałożył na niego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz powódki kwoty 15.000,00 zł na mocy art. 67 § 3 k.k. Powyższy wyrok został następnie utrzymany w mocy przez Sąd Okręgowy w Białymstoku Wydział VIII Karny Odwoławczy.

Dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 1.04.2015r. sygn. akt III K 1084/14; wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 24.06.2015r. sygn. akt VIII Ka 392/15 (w aktach sygn. akt III K 1084/14);

W dniu 28.01.2015r. powódka zgłosiła pozwanemu szkodę żądając wypłaty na swoją rzecz kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 1.845 zł tytułem naprawienia szkody obejmującej opłacone wynagrodzenie procesjonalnego pełnomocnika ustanowionego na potrzeby reprezentowania powódki w postępowaniu likwidacyjnym. Na dowód poniesienia szkody majątkowej powódka przedłożyła pełnomocnictwo, paragon fiskalny za usługę prawniczą z dnia 20.01.2015r. oraz umowę zlecenia z tego samego dnia.

Dowód: pismo data wpływu 28.01.2015r. (k. 24-28; 30); korespondencja stron (k. 31-44); pełnomocnictwo (k. 27-28); paragon (k. 30); umowa (k. 60);

Na skutek przedmiotowego wypadku powódka doznała urazu kręgosłupa szyjnego, a mianowicie złamania osi kręgosłupa i przemieszczenia mas dysku C5 i C6 do kanału kręgowego. Spowodowało to silny zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i ograniczenie ruchomości. Na poziomie dysków C5-C6 wytworzyła się duża przepuklina oraz wtórna kifoza na poziomie C3-C6. Z tego powodu powódka była hospitalizowana w Klinice (...) w B.. Powódka wymagała leczenia przeciwbólowego. W dniu 7.10.2014r. powódka została poddana zabiegowi operacyjnemu mającemu na celu zmniejszenie dolegliwości bólowych oraz uniknięcie poważnych powikłań neurologicznych i niestabilności kręgosłupa, które mogłyby powstać w wyniku przemieszczenia dysku do kanału kręgowego. Usunięto dysk C5-C6, a w jego miejsce wstawiono klatkę międzytrzonową wypełnioną materiałem kościozastępczym. Przykręcono też tytanową płytę stabilizującą kręgosłup do przodu. Po operacji powódka do dnia 25.11.2014r. nosiła kołnierz ortopedyczny na stałe, a następnie zalecono jej stopniowe jego odstawianie, co nastąpiło z końcem grudnia 2014r. Aktualnie powódka znajduje się w stanie po przebytym skręceniu kręgosłupa szyjnego. Zgłasza bóle i trzeszczenie szyi przy ruchach głową, ból przy ruchach gwałtowniejszych, ograniczenie ruchomości szyi, ból okolicy międzyłopatkowej i górnego odcinka kręgosłupa piersiowego przy dłuższym staniu, uczucie dyskomfortu i kłucia w okolicy górnego kręgosłupa piersiowego przy ruchach w barkach. Przyjmuje leki przeciwbólowe 6-7 razy w miesiącu. Na szyj powódki pozostała blizna pooperacyjna stanowiąca defekt kosmetyczny. Zarówno biegła z zakresu neurochirurgii, jak i biegły z zakresu ortopedii i traumatologii stwierdzili, iż przepuklina oraz niestabilność kręgosłupa jest ściśle związana ze skutkami wypadku z dnia 1.10.2014r. Badania nie wykazały samoistnych zaawansowanych zmian w obrębie kręgosłupa szyjnego. Przed przedmiotowym wypadkiem powódka nie odczuwała dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego i nie była z tego powodu leczona. Po wypadku powódka zaszła w ciążę i w dniu (...) urodziła dziecko.

Dowód: opinia biegłej z zakresu neurochirurgii (k. 159-162); opinia biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii (k. 194-205; 239-240); dokumentacja medyczna (k. 6; 45-49; 73-80; 109-142; 254-305); zeznania powódki (k. 308v-309);

W ocenie Sądu sporządzone w sprawie opinie biegłych z zakresu neurochirurgii oraz ortopedii i traumatologii były pełne, rzetelne i jasne. Odpowiadały bowiem na wszystkie pytania zadane przez Sąd oraz w sposób jasny i logiczny objaśniały materię medyczną. Wątpliwości stron dotyczące treści opinii zostały przez biegłych wyjaśnione przy pomocy opinii uzupełniających. Tym samym Sąd przy wydawaniu rozstrzygnięcia w całości oparł się na treści tych opinii.

Zdaniem Sądu postępowanie dowodowe nie wymagało uzupełnienia zgodnie z wnioskami pozwanego zawartymi w pismach z dnia 3.08.2016r. oraz 18.10.2016r. W szczególności Sąd zwraca uwagę, iż wnioski dotyczące przebiegu i dynamiki wypadku z dnia 1.10.2014r. były zdecydowanie spóźnione. Pozwany dysponował bowiem już na etapie postępowania likwidacyjnego dokumentacją medyczną powódki i mógł już w odpowiedzi na pozew podnosić brak związku doznanych obrażeń z tym wypadkiem. Niezależnie od powyższego oboje biegłych sporządzający opinię w sprawie jednoznacznie wskazywało na oczywisty związek doznanych urazów z wypadkiem z dnia 1.10.2014r. W tym stanie rzeczy wnioski dowodowe pozwanego podlegały oddaleniu na podstawie art. 217 k.p.c. Nadto Sąd nie uwzględnił wniosku dowodowego powódki dotyczącego weryfikacji procentowego uszczerbku na zdrowiu określonego przez biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii w świetle rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz.U.2002.234.1974). W tej kwestii wypowiadała się bowiem także biegła z zakresu neurologii, a jednocześnie stanowi ona dla Sądu cywilnego jedynie informację pomocniczą, a nie wiążące wskazanie jak np. w przypadku świadczeń przyznawanych z tytułu wypadków przy pracy z ubezpieczenia społecznego. Nie jest to zatem okoliczność mająca dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki wypadku z dnia

1.10.2014r. wynikającej z zawarcia umowy ubezpieczenia ze sprawcą szkody. Biorąc pod uwagę podniesione przez pozwanego zarzuty, w sprawie sporna była wysokość przysługującego jej zadośćuczynienia, a w szczególności czy należy do niego zaliczyć kwotę 15.000,00 zł zasądzoną od sprawcy szkody na etapie postępowania karnego, a także czy powódce należy się zwrot pokrytego na etapie postępowania likwidacyjnego wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 1.845,00 zł.

Zakres obowiązku odszkodowawczego określa art. 361 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W myśl art. 444 § 1 zd. pierwsze k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Następnie zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Kryteria określające rozmiar zadośćuczynienia w świetle przepisów Kodeksu cywilnego szeroko opisano w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10.11.2015r. sygn. I ACa 561/15. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. pełni funkcję kompensacyjną, przyznana suma pieniężna ma stanowić bowiem przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Podstawowym kryterium określającym rozmiar należytego zadośćuczynienia jest rozmiar doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych, ich intensywność i nieodwracalność skutków. Ocenie podlegają również cierpienia psychiczne związane zarówno z ich przebiegiem, jak i w razie ich nieodwracalności ze skutkami, jakie wywołują w sferze życia prywatnego i zawodowego. Rozgraniczać należy te sytuacje, w których doznane urazy zostały wyleczone i nie będą miały dalszych skutków i wpływu na życie poszkodowanego w przyszłości od tych, w których urazy będą powodowały dalsze cierpienia i krzywdę oraz będą rzutowały na poziom życia i jego jakość. Zadośćuczynienie za krzywdę wyrządzoną czynem niedozwolonym jest świadczeniem przyznawanym jednorazowo, ma charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę za

wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne zarówno te, których poszkodowany już doznał, jak i te które zapewne w związku z doznany uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, wystąpią u osoby poszkodowanej w przyszłości, jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego. Poza wymienionymi okolicznościami na rozmiar zadośćuczynienia może mieć wpływ także wiek osoby poszkodowanej, utrata szans na normalne życie, rozwój zainteresowań czy osiągnięcie zamierzonych celów, poczucie bezradności, utrata zdolności do pracy (LEX nr 1950324).

Na kwotę 51.845,00 zł zasądzoną na rzecz powódki w pkt. I wyroku złożą się kwoty:

- a) 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia;
- b) 1.845,00 zł tytułem odszkodowania.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż słusznie pozwany podnosił konieczność uwzględnienia kwoty zasądzonej od sprawcy szkody na mocy

art. 67 § 3 k.k. na etapie postępowania karnego tj. kwoty 15.000 zł. W myśl tego przepisu umarżając warunkowo postępowanie karne, sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Jednocześnie z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego Wydział VIII Karny Odwoławczy wynika jednoznacznie, iż zasądzona kwota miała na celu wyrównanie krzywdy, jakiej doznała powódka, a nie szkody majątkowej (patrz str. 7 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku Wydział VIII Karny Odwoławczy). Nie sposób jednak zgodzić się z pozwanym, aby kwota 15.000,00 zł zasądzona od sprawcy szkody oraz kwota 3.000,00 zł wypłacona na etapie postępowania likwidacyjnego stanowiły dla powódki odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Kierując się zasadami doświadczenia życiowego należy stwierdzić, iż urazy kręgosłupa i wiążący się z tym ból są szczególnie uciążliwe w codziennym funkcjonowaniu. Powódka ma usunięty dysk C5-C6, a w jego miejsce wstawioną klatkę międzytrzonową wypełnioną materiałem kośćcozastępczym. Przykręcono też tytanową płytę stabilizującą kręgosłup do przodu. Operacja wiązała się z koniecznością noszenia kołnierza ortopedycznego przez niemal 3 miesiące. W związku z nawracającym bólem powódka zmuszona jest 6-7 razy w miesiący przyjmować leki przeciwbólowe, co według powszechnie dostępnych informacji nie jest przecież obojętne dla jej zdrowia np. dla układu pokarmowego czy wątroby. Podsumowując Sąd uznał, iż krzywda powódki doznana na skutek wypadku zasługuje na wyrównanie w kwocie dalszych 50.000,00 zł. Żądana pozwem kwota 78.155,00 zł tytułem zadośćuczynienia była wygórowana ze względu na otrzymane dotychczas kwoty oraz okoliczność, iż pomimo odczuwanych dolegliwości powódka aktualnie jest w stanie normalnie funkcjonować. Niedługo po wypadku zaszła nawet w ciążę i urodziła dziecko.

Zdaniem Sądu na wyrównanie zasługiwała także szkoda majątkowa wynikająca z poniesienia przez powódkę na etapie postępowania likwidacyjnego wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika. Wysokość poniesionych kosztów została przez nią wykazana przy pomocy paragonu fiskalnego za usługę prawniczą z dnia 20.01.2015r. oraz umowy zlecenia z tego samego dnia. W myśl uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13.03.2012r. sygn. III CZP 75/11 uzasadnione i konieczne koszty pomocy świadczonej przez osobę mającą niezbędne kwalifikacje zawodowe, poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym prowadzonym przez ubezpieczyciela, mogą w okolicznościach konkretnej sprawy stanowić szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz.U.124.1152 ze zm.). W ocenie Sądu powódka potrzebowała pomocy profesjonalnego pełnomocnika już na etapie postępowania likwidacyjnego. Powódka zgłosiła szkodę w dniu 29.01.2016r. Dopiero decyzją z dnia 29.04.2015r. pozwany przyznał na jej rzecz kwotę 3.000,00 zł zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (k. 51). Następnie decyzją z dnia 13.07.2015r. pozwany odmówił dopłaty do zadośćuczynienia (k. 39). Uznanie, że pomoc profesjonalisty na etapie postępowania likwidacyjnego nie była wymagana byłoby możliwe, gdyby pozwany uwzględnił roszczenia powódki w rozsądnym zakresie. Tymczasem przyznana przez pozwanego kwota była rażąco niska. W tym stanie rzeczy Sąd zasądził na rzecz powódki także kwotę 1.845,00 zł tytułem zwrotu wynagrodzenia wypłaconego na rzecz profesjonalnego pełnomocnika uznając w świetle zasad doświadczenia

życiowego, iż pokryte wynagrodzenie znajdowało odzwierciedlenie w stawkach rynkowych zwykle pobieranych za tego typu usługi.

O odsetkach ustawowych od zasądzonych kwot Sąd orzekł na mocy art. 481 § 1 k.c., przy uwzględnieniu postanowień art. 817 k.c. W świetle tego ostatniego przepisu, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni licząc od daty zawiadomienia o wypadku, a gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione ciągu 14 dni od dnia, gdy przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Wobec okoliczności, iż powódka przekazała pozwanemu dodatkowe dokumenty niezbędne do likwidacji szkody pismem z dnia 11.02.2015r., odebranych w dniu 17.02.2014r., a pozwany wydał decyzję w sprawie w dniu 29.04.2015r., za termin początkowy liczenia odsetek należało uznać dzień następujący po wydaniu decyzji tj. 30.04.2015r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. mając na uwadze, iż powódka wygrała proces w 65%. W takim też stosunku zostały rozdzielone koszty procesu, na które złożyły się: kwota 4.000,00 zł opłaty stosunkowej od pozwu (k. 10); kwota 40,86 zł i 47,40 zł kosztów wydania dokumentacji (k. 143; 311), koszty związane z opiniami biegłych tj. kwoty 495,44 zł i 13,00 zł (k. 168); 1.150,92 zł (k. 209); 159,85 zł (k. 244) oraz wynagrodzenie profesjonalnych pełnomocników w wysokości 3.600,00 zł ustalone na podstawie § 6 pkt. 6 rozporządzenia z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2015.616), powiększone o kwotę 17 zł kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.